==

<u>અસ્વીકરણ:</u> સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

<u>DISCLAIMER:</u> The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૭/૨૦૧૫

વીથ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૫/૨૦૧૬

વીથ

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૮૭/૨૦૧૬

મંજૂરી અને સહી માટેઃ

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી બેલા એમ. ત્રિવેદી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. સી. રાવ

===

૧	શું સ્થાનિક પેપર્સના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા
૨	પત્રકારને રિફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તેના હેઠળ કરાયેલા કોઈપણ આદેશને લગતા કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના

===

ભરતસિંહ @ ભૂપતસિંહ @ ભુપી મંગલસિંહ ઝાલા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય

===

ઉપસ્થિતિ:

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૭/૨૦૧૫ માં,

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ (આરોપી નં. ૩) તરફે શ્રી આશિષ એમ. ડગલી(૨૨૦૩), એડવોકેટ.

સામાવાળા(ઓ) – રાજ્ય તરફે શ્રી હિતેષ અમીન, પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર, શ્રી હિમાંશુ કે. પટેલ, એ.પી.પી. સાથે.

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૫/૨૦૧૬ અને નં. ૪૮૭/૨૦૧૬ માં,

અપીલકર્તાઓ (આરોપી નં. ૧ અને ૨) તરફે શ્રી કૈવન કે. પટેલ, એડવોકેટ.

સામાવાળા(ઓ) – રાજ્ય તરફે શ્રી હિતેષ અમીન, પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર, શ્રી

હિમાંશુ કે. પટેલ, એ.પી.પી. સાથે.

===

કોરમઃ **માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી બેલા એમ. ત્રિવેદી**

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. સી. રાવ

તારીખઃ૧૯/૧૦/૨૦૧૯

સી.એ.વી. ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ. સી. રાવ દ્વારા)

૧.૦૦. આ તમામ અપીલો નીચલી અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલ સજા અને દોષિત ઠરાવવાના સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશની વિરુદ્ધમાં હોવાથી, તેમની સુનાવણી, નિર્ણય અને નિકાલ આ સામાન્ય ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

૨.૦. ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૪ (જેને હવે પછી "સી.આર.પી.સી." તરીકે ઓળખવામાં આવશે) હેઠળ, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૭/૨૦૧૫ અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૩ – ભરતસિંહ ઉર્ફે ભૂપતસિંહ ઉર્ફે ભૂપી મંગલસિંહ ઝાલા દ્વારા, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૫/૨૦૧૬ અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૧ – કૃષ્ણપ્રસાદ પ્રભુપ્રસાદ તુર્હા દ્વારા અને

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૮૭/૨૦૧૬ અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૨ – રત્નાકર દિવાકર બંસીધર પરોધા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં લીંબડીના વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા સ્પેશિયલ એનડીપીએસ કેસ નં. ૨/૨૦૧૨ [જૂનો નં. ૧/૨૦૧૧] માં પસાર કરાયેલા તારીખ ૧૭/૧૨/૨૦૧૪ ના દોષિત ઠરાવવાના અને સજાના ચુકાદા અને આદેશની કાયદેસરતા અને માન્યતા પર પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો છે. એડિશનલ સેશન્સ જજે, ઉપરોક્ત ચુકાદા દ્વારા, અહીંના તમામ અપીલકર્તાઓ – મૂળ આરોપીઓને નાર્કોટિક ડ્રગ્સ એન્ડ સાયકોટ્રોપિક સબસ્ટન્સ એક્ટ, ૧૯૮૫ (જેને હવે પછી ટૂંકમાં "એનડીપીએસ એક્ટ" તરીકે ઓળખવામાં આવશે) ની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યા છે અને તેમને ૧૪ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારી છે અને દરેક પર રૂ. ૧ લાખનો દંડ પણ ફટકાર્યો છે, અને દંડ જમા કરાવવામાં કસૂર થવા પર, વિદ્વાન ન્યાયાધીશે આરોપીઓને વધુ બાર મહિનાની સાદી કેદ ભોગવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.

૨.૦૧. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ, ટૂંકમાં એવો છે કે, તપાસ એજન્સીને ગુપ્ત માહિતી મળી હતી અને માહિતીની ચકાસણી કર્યા પછી, તારીખ ૧૫/૪/૨૦૧૧ ના રોજ લગભગ ૩.૪૫ કલાકે આરોપી નં. ૧ – કૃષ્ણપ્રસાદ પ્રભુપ્રસાદ અને આરોપી નં. ૨ – રત્નાકર દિવાકર બંસીધર ભાળગામડા ક્રોસ રોડ, પરોઢા લીંબડી નેશનલ હાઈવે નં. ૮એ, સંજીવની હોટલ પાસે આવેલા બ્રિજ (ગરનાળા) પાસે, ૨ કિલો અને ૩૦૦ ગ્રામ વજન ધરાવતા અફીણના બે

પાર્સલના સભાન કબજા સાથે, ગેરકાયદેસર રીતે અને કોઈપણ પાસ અથવા પરમિટ વિના મળી આવ્યા હતા. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ પાસે ૩૦,૦૦૦ રૂપિયા રોકડા, સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની પહોંચ, ચૂંટણી કાર્ડ, રેલવે ટિકિટ વગેરે પણ મળી આવ્યા હતા. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે તેમના કબજામાંથી મળેલા અફીણ વિશે પૂછપરછ કરતા, ઉપરોક્ત આરોપી નં. ૧ અને ૨ એ ખુલાસો કર્યો હતો કે સહ–આરોપી અવિનાશકુમાર ઉર્ફે અમિતકુમાર રમેશસિંગ રામકિશોરસિંગ બ્રાહ્મણ, પકડી ગામ, ડે ગેસ એજન્સી રોડનો રહેવાસી, ડૉ. રામેશ્વર પાંડેના ઘરમાં, પો.સ્ટે. નવાદા, જિલ્લો આરાએ તેમને સદર અફીણ આરોપી ભરતસિંહ ઉર્ફે ભૂપતસિંહ ઉર્ફે ભૂપી મંગલસિંહ ઝાલા – આરોપી નં. ૩ ને સોંપવા માટે આપ્યું હતું. ઉપરોક્ત આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની કબૂલાત પર, એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળ લીંબડી પોલીસ સ્ટેશનમાં સીઆર નં. ૧–૩૦૩૦/૨૦૧૧ મુજબ એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી.

આરોપી નં. ૧ અને ૨ દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીના આધારે, પોલીસે સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર, વઢવાણની ઓફિસમાંથી ૭૮ કિલોગ્રામ અને ૫૦૦ ગ્રામ વજનના ૬ પાર્સલ પણ જપ્ત કર્યા હતા, જેની કિંમત રૂ. ૭,૮૫,૦૦૦ છે. પોલીસે કુલ મળીને ૧૦૪ કિલોગ્રામ અને ૮૦૦ ગ્રામ, જેની કિંમત રૂ. ૧૦,૪૮,૦૦૦ છે અને રૂ. ૩૦,૦૦૦ રોકડા તેમજ કુરિયરની પહોંચ, ચૂંટણી કાર્ડ, રેલવે ટિકિટ વગેરે જપ્ત કર્યા હતા. પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે આરોપી

નં. ૧ અને ૨ એ અફીણ ગેરકાયદેસર રીતે તેમના કબજામાં રાખ્યું હતું અને આરોપી નં. ૩ ને ગેરકાયદેસર વેચાણ માટે સોંપવા માટે તેનું પરિવહન કર્યું હતું. ફરાર આરોપી દ્વારા બહેરામપુરા (ઓરિસ્સા) થી અફીણ મોકલવામાં આવ્યું હતું. અફીણના પાર્સલ આરોપી નં. ૧ ના નામે સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર દ્વારા મોકલવામાં આવ્યા હતા અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ એ સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરમાંથી પાર્સલ મેળવ્યા હતા. તેઓ આરોપી નં. ૩ ને તે સોંપવા જઈ રહ્યા હતા અને તે રીતે એકબીજા સાથે સાંઠગાંઠ અને મિલીભગત કરીને કામ કર્યું અને ગુનો કર્યો.

પ્રોસિક્યુશનનો કેસ એવો છે કે આરોપી નં. ૧ અને ફરાર આરોપી સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર, વઢવાણ મારફતે વારંવાર અફીણ આરોપી નં. ૩ ને ગેરકાયદેસર વેચાણ માટે મોકલી રહ્યા હતા અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ ૪/૧૦/૨૦૧૦ થી આ કામ કરી રહ્યા હતા. પાર્સલ કુરિયરમાંથી મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને આરોપી નં. ૩ ને સોંપવામાં આવ્યા હતા. આરોપી નં. ૩ અફીણની ચુકવણી ફરાર આરોપીના પિતાના બેંક ખાતામાં, વધુ ખાસ કરીને પંજાબ નેશનલ બેંકમાં જમા કરાવતો હતો. તેણે રોકડમાં પણ ચુકવણી કરી હતી અને તે રીતે તમામ આરોપીઓએ એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળ ગુનો કર્યો છે. તેથી, ૧૫/૪/૨૦૧૧ ના રોજ એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળ લીંબડી પોલીસ સ્ટેશનમાં સીઆર નં. ૧–૩૦૩૦/૨૦૧૧ મુજબ એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી.

૨.૦૩. એફઆઈઆર નોંધાયા પછી, તપાસ અધિકારીએ જરૂરી તપાસ હાથ ધરી હતી અને આરોપી સામે પૂરતા પુરાવા હોવાથી, તપાસ પૂર્ણ થવા પર, તપાસ અધિકારીએ ૮/૭/૨૦૧૧ ના રોજ સક્ષમ કોર્ટ, જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, લીંબડીમાં સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૧૭૩ હેઠળ આરોપી નં. ૧, ૨ અને ૩ સામે ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી અને કેસ ક્રિમિનલ કેસ નં. ૫૯૨/૨૦૧૧ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો.

૨.૦૪. કેસ સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા ચલાવવામાં આવવા પાત્ર હોવાથી, જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટે, આરોપીને વિનામૂલ્યે ચાર્જશીટના કાગળોની નકલો પૂરી પાડ્યા પછી, ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૨૦૯ હેઠળ કેસ સેશન્સ કોર્ટને મોકલી આપ્યો હતો. કેસ ફરીથી સ્પેશિયલ એનડીપીએસ કેસ નં. ૧/૨૦૧૧ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ, કેસ વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ, લીંબડીની કોર્ટમાં તબદીલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેને સ્પેશિયલ એનડીપીએસ કેસ નં. ૨/૨૦૧૨ તરીકે નવો નંબર આપવામાં આવ્યો હતો.

૨.૦૫. ત્યારબાદ, એડિશનલ સેશન્સ કોર્ટે ૨૩/૨/૨૦૧૨ ના રોજ આંક–૬ પર આરોપ ઘડ્યો હતો અને સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૨૨૮(૨) હેઠળ આંક–૭, ૮ અને ૯ પર આરોપીની કબૂલાત પણ નોંધી હતી. આરોપીઓએ ગુનો સ્વીકાર્યો ન હતો અને ટ્રાયલ માટે પ્રાર્થના કરી હતી. તેથી, સેશન્સ જજે ત્રણેય આરોપીઓ સામે કાયદા મુજબ ટ્રાયલ હાથ ધરી હતી.

૨.૦૬. પ્રોસિક્યુશને રેકોર્ડ પર મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા હતા. પ્રોસિક્યુશને કુલ ૪૦ સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી જેમાં દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્યો, તપાસ અધિકારી, પંચ સાક્ષીઓ અને અન્ય સાક્ષીઓનો સમાવેશ થાય છે અને પોતાનો કેસ સાબિત કરવા માટે વિશાળ દસ્તાવેજી પુરાવાઓ પર પણ આધાર રાખ્યો હતો.

૨.૦૭. ત્યારબાદ, પ્રોસિક્યુશન દ્વારા ક્લોઝિંગ પુર્સીસ દાખલ કરવા પર, સી.આર.પી.સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીના નિવેદનો નોંધવામાં આવ્યા હતા.

૨.૦૮. ટ્રાયલના અંતે, એડિશનલ સેશન્સ જજ, લીંબડીએ અપીલકર્તાઓ – મૂળ આરોપીઓને એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યા અને તેમને પ્રત્યેકને રૂ. ૧ લાખના દંડ સાથે ૧૪ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારી અને દંડ ન ભરવાના કિસ્સામાં વધુ બાર મહિનાની સાદી કેદની સજા ફટકારી. આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાના અને સજાના ચુકાદા અને આદેશથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, અહીંના અપીલકર્તાઓ – મૂળ આરોપીઓએ આ તમામ વર્તમાન અપીલો દાખલ કરી છે.

૩.૦૦. અપીલકર્તાઓ – આરોપીઓનો કેસ :–

૩.૦૧. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૭/૨૦૧૫ ના અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૩ ની રજૂઆતો :–

અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૩ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી આશિષ ડગલીએ નીચેની દલીલો ઉઠાવી છે :–

[૧] કે આક્ષેપિત સજા અને દોષિત ઠરાવવાનો ચુકાદો અને આદેશ ગેરકાયદેસર, અન્યાયી, અયોગ્ય, રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓ વિરુદ્ધ અને ક્રિમિનલ ન્યાયશાસ્ત્રના સિદ્ધાંતો વિરુદ્ધ છે.

[૨] કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે એ હકીકત ધ્યાનમાં લેવી જોઈતી હતી કે જ્યાં સુધી વર્તમાન અપીલકર્તા આરોપીનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, પ્રશ્ન હેઠળના ગુના સાથે તેને જોડવા માટે પુરાવાનો એક અંશ પણ નથી.

[૩] વર્તમાન અપીલકર્તા આરોપી સામે એકમાત્ર પુરાવો સહ–આરોપીનું નિવેદન છે જે કાયદાની નજરમાં સ્વીકાર્ય નથી.

[૪] કે સહ–આરોપીના નિવેદન સિવાય, નીચલી અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલા સમગ્ર પુરાવા દરમિયાન, વર્તમાન આરોપીને પ્રશ્ન હેઠળના ગુના સાથે જોડવા માટે પુરાવાનો એક અંશ પણ નથી. તેથી, વર્તમાન અપીલકર્તા સામેનો

પુરાવો ખૂબ જ નબળો પુરાવો છે અને આવા પુરાવાના આધારે, દોષિત ઠરાવવાનું ટકી શકે નહીં.

[૫] કે પ્રોસિક્યુશનના કેસ મુજબ, એક શ્રી વાઘેલાને ગુપ્ત માહિતી મળી હતી, જેમાં માત્ર અન્ય બે આરોપીઓ વધુ ખાસ કરીને આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના નામ જ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા અને વર્તમાન અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૩ નું કોઈ નામ જાહેર કરવામાં આવ્યું ન હતું અને તે હકીકત ફ.સા. નં. ૧ રમેશચંદ્ર માધવલાલ પટેલ – આંક–૧૧ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી છે.

[૬] કે સહ–આરોપીના નિવેદન સિવાય, વર્તમાન અપીલકર્તા આરોપીને પ્રશ્ન હેઠળના ગુના સાથે જોડવા માટે કોઈ પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ સામગ્રી અથવા કોઈ સ્વીકાર્ય પુરાવો નથી. એક પણ સાક્ષીએ વર્તમાન અપીલકર્તા આરોપીને પ્રશ્ન હેઠળના ગુના સાથે સાંકળ્યો નથી. કોઈ પણ સ્વતંત્ર સાક્ષીએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી. વર્તમાન અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૩ સામે કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવો નથી.

[૭] કે વર્તમાન અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૩ ને એ આધારે ગુનામાં ફસાવવામાં આવ્યો છે કે વર્તમાન અપીલકર્તાએ ફરાર આરોપીના પિતાના બેંક ખાતામાં અમુક રકમ જમા કરાવી છે. પ્રોસિક્યુશને આંક–૨૮ પર રોહિતાસ્વરકુમાર કન્હીરામ નામના સાક્ષીની તપાસ કરી છે જેઓ પંજાબ નેશનલ બેંક, લીંબડી

શાખામાં શાખા પ્રબંધક તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. જો કે, જો તેમની જુબાની ધ્યાનપૂર્વક વાંચવામાં આવે તો, ગુનાહિત સાબિત થાય તેવું કંઈ પણ બહાર આવ્યું નથી અને વર્તમાન અપીલકર્તાને પ્રશ્ન હેઠળના ગુના સાથે જોડવા માટે કોઈ સામગ્રી રેકોર્ડ પર આવી નથી. તેથી, વર્તમાન અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૩ ને પ્રશ્ન હેઠળના ગુના સાથે જોડવા માટે કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, દોષિત ઠરાવવું એ ગેરકાયદેસર અને કાયદામાં ખરાબ છે.

[૮] કે પ્રોસિક્યુશનના કેસ મુજબ, ફ.સા. નં. ૨ હિતેશ જયસુખભાઈ શાહ આંક–૧૫ જયસુખભાઈ શાહે, મુદ્દામાલનું વજન કરવા માટે સંબંધિત વ્યક્તિને બોલાવ્યો, જોકે, સદર સાક્ષી જેણે મુદ્દામાલનું વજન કર્યું હતું તેણે પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને તેને પ્રતિકૂળ (હોસ્ટાઇલ) જાહેર કરવામાં આવ્યો છે. તેથી, પ્રોસિક્યુશનનો સમગ્ર કેસ શંકા પેદા કરે છે અને તેથી, શંકાનો લાભ વર્તમાન અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૩ ને આપવો જરૂરી છે.

[૯] કે આંક–૧૯ પર તપાસવામાં આવેલ જગદીશભાઈ ઠાકરસીભાઈ પટેલ નામના સ્વતંત્ર સાક્ષીએ પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને તેમને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

[૧૦] પ્રોસિક્યુશનના કેસ મુજબ, જ્યારે દરોડો પાડવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે બે પંચો દરોડા પાડનાર ટુકડી સાથે ગયા હતા, જોકે, બંને પંચો એટલે કે

ચંદુભાઈ હરિભાઈ દાદરેચા – ફ.સા. નં. ૩૨, જેમની તપાસ આંક–૭૨ પર કરવામાં આવી છે અને અલ્પેશભાઈ ચમનલાલ રાઠોડ – ફ.સા. નં. ૩૩, જેમની તપાસ આંક–૭૮ પર કરવામાં આવી છે, તેમણે પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને તેમને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

[૧૧] કે બે સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ એટલે કે જગદીશભાઈ ઠાકરસીભાઈ પટેલ – ફ.સા. નં. ૫૦, જેમની તપાસ આંક–૧૯ પર કરવામાં આવી છે અને નરેન્દ્રસિંહ બળદેવભાઈ રાઠોડ – ફ.સા. નં. ૨૦, જેમની તપાસ આંક–૫૧ પર કરવામાં આવી છે, તેમણે પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને તેમને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

[૧૨] તેવી જ રીતે પંચ સાક્ષીઓ જીણાભાઈ સામળાભાઈ ફ.સા. નં. ૩૭ જેમની તપાસ આંક–૮૯ પર કરવામાં આવી છે, આશિષકુમાર રજનીકાંત રાવલ ફ.સા. નં. ૩૬ જેમની તપાસ આંક–૮૬ પર કરવામાં આવી છે, છગનભાઈ રૂડાભાઈ ફ.સા. નં. ૩૫ જેમની તપાસ આંક–૮૫ પર કરવામાં આવી છે, રણજીતભાઈ દાનાભાઈ સોંઢા ફ.સા. નં. ૩૪ જેમની તપાસ આંક–૮૦ પર કરવામાં આવી છે, તેમણે પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી અને તેમને પ્રતિકૂળ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે. આમ, પ્રોસિક્યુશન વાજબી શંકાની બહાર પોતાનો કેસ સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યું છે.

[૧૩] કે એનડીપીએસ એક્ટ અને નિયમોની ફરજિયાત જોગવાઈઓનું પોલીસ સત્તાવાળાઓ દ્વારા ચુસ્તપણે પાલન કરવામાં આવતું નથી અને તેથી, દોષિત ઠરાવવું એ કાયદામાં ખરાબ છે અને કાયદાની નજરમાં ટકી શકે નહીં.

૩.૦૨. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૫/૨૦૧૬ ના અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૧ ની રજૂઆતો :–

અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૧ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી કૈવન પટેલે નીચેની દલીલો ઉઠાવી છે :–

[૧] કે આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાનો અને સજાનો ચુકાદો અને આદેશ રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓથી વિપરીત, કાયદામાં ખરાબ, ભૂલભરેલો, અનુમાનો અને અટકળો પર આધારિત છે અને રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓના ખોટા અર્થઘટન પર આધારિત છે.

[૨] કે પ્રોસિક્યુશને કેસને વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કર્યો નથી.

[૩] કે નીચલી અદાલત એ હકીકત ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૪૨ નું યોગ્ય પાલન કરવામાં આવ્યું નથી.

[૪] કે નીચલી અદાલત એ હકીકત ધ્યાનમાં લેવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે

એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૫૦ નું યોગ્ય પાલન કરવામાં આવ્યું નથી.

[૫] કે નીચલી અદાલત કલમ ૬૭ ની જોગવાઈઓને તેના સાચા અર્થમાં સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૬૭ નું ખોટું અર્થઘટન કરીને વર્તમાન અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવ્યો છે.

[૬] નીચલી અદાલત પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓની ઊલટતપાસને તેના સાચા અર્થમાં સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે.

[૭] નીચલી અદાલત એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓના પુરાવા વિશ્વસનીય નથી.

[૮] કે સમગ્ર કેસ ઊભો કરવામાં આવ્યો છે અને બનાવટી છે અને બાતમીદારે પણ જણાવ્યું નથી કે આરોપી કયા સમયે આવશે અથવા તેને તે વિશે કોઈ જાણકારી નથી. એટલું જ નહીં પરંતુ બાતમીદારને સ્થળ વિશે પણ કોઈ જાણકારી નહોતી. આ હકીકતો દર્શાવે છે કે પ્રોસિક્યુશનનો સમગ્ર કેસ ઊભો કરવામાં આવ્યો છે.

[૯] નીચલી અદાલત એ હકીકત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓના પુરાવાઓમાં નોંધપાત્ર વિરોધાભાસો, ઉમેરાઓ, અવગણનાઓ અને

સુધારાઓ છે.

૩.૦૩. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૮૭/૨૦૧૬ ના અપીલકર્તા – આરોપી નં. ૨ ની રજૂઆતો :–

અપીલકર્તા – મૂળ આરોપી નં. ૨ વતી હાજર રહેલા વિદ્ધાન વકીલ શ્રી કૈવન પટેલે નીચેની દલીલો ઉઠાવી છે :–

[૧] કે આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાનો અને સજાનો ચુકાદો અને આદેશ વિકૃત, કાયદામાં ખરાબ, ભૂલભરેલો અને અનુમાનો, અટકળો અને રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓના ખોટા અર્થઘટન પર આધારિત છે.

[૨] કે પ્રોસિક્યુશન કેસને વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે.

[૩] કે હાથ ધરવામાં આવેલ પંચનામું તપાસ એજન્સી દ્ધારા વિશેષ કાયદાની પ્રક્રિયા મુજબ નથી.

[૪] કે પ્રોસિક્યુશનનો સમગ્ર કેસ સંજોગોજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે.

[૫] કે નીચલી અદાલતે એવું ઠરાવવામાં ભૂલ કરી છે કે વર્તમાન અપીલકર્તા

ગુનામાં સીધી રીતે સંકળાયેલ છે અને તેણે ગુનો કર્યો છે.

[૬] કે નીચલી અદાલતે ખોટી રીતે એવું ઠરાવ્યું છે કે વર્તમાન અપીલકર્તા સામેનો કેસ એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૪૨ અને ૫૦ ની પ્રક્રિયા મુજબ હાથ ધરવામાં આવેલા પંચનામા દ્વારા વાજબી શંકાની બહાર સાબિત થાય છે. નીચલી અદાલત એ હકીકત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી કે કલમ ૪૨ અને ૫૦ હેઠળ તૈયાર કરાયેલ સદર પંચનામા તપાસ અધિકારી દ્વારા હિન્દી ભાષામાં તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા.

[૭] નીચલી અદાલતે ખોટી રીતે એવું ઠરાવ્યું છે કે પંચનામાના તમામ સાક્ષીઓએ તેમના પંચનામા અને ફરિયાદ મુજબ સાચું વર્ણન આપ્યું છે.

[૮] કે વિદ્વાન નીચલી અદાલત એ હકીકત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી કે પંચો દ્વારા તપાસ અધિકારી સમક્ષ આપવામાં આવેલા નિવેદનો અને કોર્ટ સમક્ષની તેમની જુબાનીઓ વચ્ચે નોંધપાત્ર વિરોધાભાસ છે.

[૯] નીચલી અદાલત એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી કે પ્રોસિક્યુશન કેસ સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયું છે અને સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરમાંથી મળેલા ૭૮.૫ કિગ્રા. ગાંજાના મુખ્ય એનએસપીએસ પદાર્થ સાથે વર્તમાન અપીલકર્તાને જોડતો એક પણ સાક્ષી નથી.

[૧૦] નીચલી અદાલત એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૩ અને ૬ ની જોગવાઈઓ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી અને એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી કે સાક્ષીઓ દ્વારા કોઈ પુરાવા આપવામાં આવ્યા નથી.

[૧૧] નીચલી અદાલતે એવું ઠરાવવામાં ભૂલ કરી કે દરોડા પાડનાર પક્ષોના તમામ સાક્ષીઓ અને વર્તમાન અપીલકર્તા એનએસપીએસ એક્ટની કલમ ૪૨ અને ૫૦(૧) હેઠળ પંચનામાના સમયે "અજવાળામાં" ત્યાં હતા, જોકે, સદર સાક્ષીની જુબાનીમાંથી તે સ્પષ્ટપણે બહાર આવી રહ્યું છે કે તે સમયે કોઈ સ્ટ્રીટ લાઈટ ન હતી.

[૧૨] કે એફએસએલ માં મોકલવામાં આવેલ મુદ્દામાલ પણ એનડીપીએસ એક્ટની ફરજિયાત પ્રક્રિયા મુજબ ન હતો.

[૧૩] નીચલી અદાલત એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી કે સાક્ષીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિવેદનો અને કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલી તેમની જુબાનીઓ વચ્ચે નોંધપાત્ર વિરોધાભાસ છે.

[૧૪] કે નીચલી અદાલત એ હકીકત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૪૨ નું યોગ્ય પાલન કરવામાં આવ્યું નથી.

[૧૫] કે નીચલી અદાલત એ હકીકત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૫૦ નું યોગ્ય પાલન કરવામાં આવ્યું નથી.

[૧૬] કે નીચલી અદાલત કલમ ૬૭ ની જોગવાઈઓને તેના સાચા અર્થમાં સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૬૭ નું ખોટું અર્થઘટન કરીને વર્તમાન અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવ્યો છે.

[૧૭] નીચલી અદાલત પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓની ઊલટતપાસને તેના સાચા અર્થમાં સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે.

[૧૮] નીચલી અદાલત એ સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓના પુરાવા વિશ્વસનીય નથી.

[૧૯] નીચલી અદાલત એ હકીકત સમજવામાં નિષ્ફળ રહી છે કે પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓના પુરાવાઓમાં નોંધપાત્ર વિરોધાભાસો, ઉમેરાઓ, અવગણનાઓ અને સુધારાઓ છે.

૪.૦૦. બીજી તરફ, સામાવાળા – રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એપીપી શ્રી હિમાંશુ કે. પટેલે ત્રણેય અપીલોનો વિરોધ કર્યો છે. તેમણે નીચેની દલીલો ઉઠાવી છે :–

[૧] કે પ્રોસિક્યુશને કેસને વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કર્યો છે.

[૨] કે તમામ આરોપીઓ સામે સચોટ અને ખાતરીજનક પુરાવા છે.

[૩] કે પ્રોસિક્યુશનના સાક્ષીઓએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

[૪] કે રેકોર્ડ પરના પુરાવા પરથી, તે વાજબી શંકાની બહાર સાબિત થયું છે કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની ૨૬ કિગ્રા. અને ૩૦૦ ગ્રામ વજનના અફીણના બે પેકેટ સાથે ધરપકડ કરવામાં આવી છે. આરોપી નં. ૧ અને ૨ દ્વારા ગેરકાયદેસર અફીણના પરિવહન અંગે તપાસ એજન્સીને અગાઉથી માહિતી હતી. પ્રતિબંધિત પદાર્થ આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના સભાન કબજામાંથી મળી આવ્યો છે. તેને જરૂરી પંચનામા તૈયાર કરીને જપ્ત કરવામાં આવ્યો છે.

[૫] કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ એ કબૂલાત કરી છે કે પ્રતિબંધિત પદાર્થ આરોપી નં. ૩ ભરતસિંહ ઉર્ફે ભૂપતસિંહ ઉર્ફે ભૂપી મંગલસિંહ ઝાલાને સોંપવાનો હતો.

[૬] કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની કબૂલાત અને માહિતીના આધારે, તપાસ એજન્સીએ સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની ઓફિસમાંથી ૭૮ કિગ્રા. અને ૫૦૦ ગ્રામ વજનના પ્રતિબંધિત પદાર્થ – અફીણના ૬ પાર્સલ જપ્ત કર્યા છે.

[૭] કે પોલીસ દ્વારા કુલ ૧૦૪ કિગ્રા. અને ૮૦૦ ગ્રામ પ્રતિબંધિત પદાર્થ –

અફીણ જપ્ત કરવામાં આવ્યું છે જેની કિંમત રૂ. ૧૦,૪૮,૪૦૦૦/– છે.

[૮] કે પ્રોસિક્યુશને વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કર્યું છે કે આરોપીઓ એકબીજાની મિલીભગતથી સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર મારફતે પ્રતિબંધિત પદાર્થ – અફીણનું પરિવહન, વિતરણ અને વેચાણ કરતા હતા અને પાર્સલ આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના નામે મોકલવામાં આવતા હતા અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરમાંથી અફીણના પાર્સલ છોડાવતા હતા અને આરોપી નં. ૩ ને સોંપવા માટે પરિવહનમાં હતા. અગાઉ પણ આરોપી નં. ૧ અને ૨ એ અફીણનું પરિવહન કર્યું હતું અને આરોપી નં. ૩ ને ગેરકાયદેસર રીતે વેચ્યું હતું અને અફીણના પરિવહન માટેની સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની પહોંચ પણ પુરાવા આપીને સાબિત થઈ છે. કે પ્રોસિક્યુશને સાબિત કર્યું છે કે પ્રતિબંધિત પદાર્થની વેચાણ કિંમત ફરાર આરોપીના પિતાના બેંક ખાતામાં વધુ વિશેષરૂપે પંજાબ નેશનલ બેંક, વઢવાણ બ્રાન્ચમાં જમા કરવામાં આવી હતી.

[૯] કે માત્ર કેટલાક સાક્ષીઓ વધુ વિશેષરૂપે, હિતેશભાઈ, જેમણે પ્રતિબંધિત પદાર્થનું વજન કર્યું હતું અને કેટલાક પંચોએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી, તેથી એવું કહી શકાય નહીં કે આરોપી સામે વાજબી શંકાની બહાર કેસ સાબિત થયો નથી.

[૧૦] કે એફએસએલના અહેવાલ મુજબ, જપ્ત કરાયેલ પ્રતિબંધિત પદાર્થ

અફીણ છે.

[૧૧] કે આરોપીઓ પ્રતિબંધિત પદાર્થ – અફીણના ગેરકાયદેસર પરિવહન અને વેચાણમાં અને એવી ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ કરવામાં સંકળાયેલા છે જે સમાજ માટે ખતરનાક અને જોખમી છે.

[૧૨] કે નીચલી અદાલતે રેકોર્ડ પરના વિશાળ પુરાવાઓનું સાચું મૂલ્યાંકન કરીને અને બાર સમક્ષ ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લઈને, ત્રણેય આરોપીઓને યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવ્યા છે. આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાનો અને સજાનો ચુકાદો અને આદેશ ન્યાયી, કાયદેસર છે અને નીચલી અદાલત દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી. નીચલી અદાલતે બચાવ પક્ષ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી તમામ દલીલોને ધ્યાનમાં લીધી છે. તેથી, આ કોર્ટની કોઈ દખલગીરી જરૂરી નથી અને યોગ્ય ન્યાય કરવા માટે તમામ અપીલો ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૫.૦૦. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૭/૨૦૧૫ – મૂળ આરોપી નં. ૩ ના અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી આશિષ ડગલી, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૫/૨૦૧૬ અને ૪૮૭/૨૦૧૬ – મૂળ આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી કૈવન પટેલ, અને બંને અપીલોમાં સામાવાળા રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એપીપી શ્રી હિમાંશુ પટેલને વિગતવાર સાંભળવામાં આવ્યા. આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાના અને

સજાના ચુકાદા અને આદેશને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો. રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓમાંથી પસાર થયા અને ફરીથી મૂલ્યાંકન કર્યું.

૬.૦૦. રેકોર્ડ પરના પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, નીચેની હકીકતો બહાર આવે છે :-

૬.૦૧. રમેશચંદ્ર માધવલાલ પટેલ – ફરિયાદીની જુબાની પરથી એ સ્થાપિત થયું છે કે ફરિયાદીને અફીણના ગેરકાયદેસર પરિવહન અંગે અગાઉથી જાણ હતી કે નેશનલ હાઈવે નં. ૮/એ પર, ભાળગામડા તરફ જતા રસ્તા પર, સંજીવની હોટલ પાસે, બે વ્યક્તિઓ અફીણના કાર્ટન સાથે બેઠા છે. બંને વ્યક્તિઓના વર્ણન અને કપડાં વિશે અગાઉથી માહિતી હતી. ગુપ્ત માહિતી મળ્યા બાદ, પ્રદ્યુમન શિવાજીને માહિતીની ચકાસણી માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા અને તેમણે માહિતીની ચકાસણી કરી હતી અને તેથી પોલીસ અધિક્ષકને જાણ કરવા જેવી જરૂરી ઔપચારિકતાઓ કરવામાં આવી હતી અને પંચોને બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને સ્ટેશન ડાયરીમાં એન્ટ્રી નં. ૨૦/૧૧ પર જરૂરી એન્ટ્રી નોંધવામાં આવી હતી. બે પંચો એટલે કે ચંદુભાઈ હરિભાઈ અને અલ્પેશ ચમનલાલ અને દરોડા પાડનાર ટુકડીના અન્ય સભ્યોને દરોડા વિશે જાણ કરવામાં આવી હતી. તેઓ પંચ બનવા માટે તરત જ સંમત થયા. પંચોની તલાશી લેવામાં આવી હતી, જોકે, પંચો પાસેથી કંઈ પણ ગુનાહિત સાબિત થાય તેવું મળ્યું ન હતું. ત્યારબાદ, દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્યો અને પંચો જે જગ્યા

માટે ગુપ્ત માહિતી મળી હતી તે સ્થળે ગયા હતા. તેઓ ત્રણ અલગ અલગ સરકારી વાહનોમાં ગયા હતા. તેઓ પેકિંગ, વજન, સીલિંગ, કાગળની થેલીઓ, સીલ વગેરે માટે જરૂરી સામગ્રી પણ સાથે લઈ ગયા હતા. તે માટે પ્રારંભિક પંચનામું પણ તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું. સદર સાક્ષીની જુબાની પરથી એ સ્થાપિત થયું છે કે જ્યારે દરોડા પાડનાર ટુકડીના તમામ સભ્યો અને પંચો ત્રણ અલગ અલગ વાહનોમાં ગુનાના સ્થળે પહોંચ્યા, ત્યારે બે વ્યક્તિઓ બે પાર્સલ સાથે સંજીવની હોટલ પાસે બેઠા હતા. તેઓએ તેમને ઘેરી લીધા અને તેમને પૂછતાં, તેઓએ તેમના નામ કૃષ્ણ પ્રસાદ પ્રભુપ્રસાદ તુર્હા – અહીંના આરોપી નં. ૧ અને રત્નાકર દિવાકર બંસીધર – અહીંના મૂળ આરોપી નં. ૨ તરીકે જાહેર કર્યા. પોલીસ અધિક્ષકે પોતાનો પરિચય રાજપત્રિત અધિકારી તરીકે આપ્યો. એસ.પી. એ આરોપીઓને એ પણ જાણ કરી કે તેમને અન્ય રાજપત્રિત અધિકારી અથવા મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ તલાશી લેવડાવવાનો અધિકાર છે અને જો તેઓ ઈચ્છે તો તેઓ અન્ય રાજપત્રિત અધિકારી અથવા મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ તેમની તલાશી માટે વ્યવસ્થા કરી શકે છે. એસ.પી. એ આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને તેમની તલાશી વિશે મૌખિક તેમજ લેખિતમાં જાણ કરી અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની સહી લેવામાં આવી અને તેની એક નકલ ઉપરોક્ત આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને આપવામાં આવી. એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૫૦ હેઠળનું પંચનામું હિન્દી ભાષામાં તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું અને તેના પર આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની સહી લેવામાં આવી હતી અને સદર પંચનામાની એક નકલ આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને આપવામાં

આવી હતી. ત્યારબાદ, દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્યો તેમજ પંચો દ્વારા આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની તલાશી લેતા, આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની પાસેથી કોઈ પ્રતિબંધિત પદાર્થ મળ્યો ન હતો. ત્યારબાદ, આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના કબજામાં રહેલા બે પાર્સલની તપાસ કરતા, અફીણ જેવો પ્રતિબંધિત પદાર્થ મળી આવ્યો હતો અને તેને સુંઘતા, એવું જાણવા મળ્યું હતું કે તે અફીણ છે. અફીણ માટે પાસ અને પરમિટ વિશે પૂછતાં, આરોપી નં. ૧ અને ૨ એ જણાવ્યું કે તેમની પાસે સદર પ્રતિબંધિત પદાર્થ રાખવા માટે કોઈ પાસ કે પરમિટ નથી. આરોપી નં. ૧ – કૃષ્ણપ્રસાદ પ્રભુપ્રસાદના શર્ટના ડાબા ખિસ્સાની તલાશી લેતા, એક ચૂંટણી કાર્ડ અને સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની ૧૦/૪/૨૦૧૧ ની પહોંચ નં. ૦૦૦-૩૩૫૭૬૫૭ મળી આવી હતી, જેમાં લખ્યું હતું કે, "બુરહાનપુર થી સુરેન્દ્રનગર અને કૃષ્ણપ્રસાદ માર્કેટિંગ યાર્ડ, જીઆઇડીસી, વઢવાણ સિટી, ગુજરાત, વજન ૬૦ કિગ્રા. બોક્સ-૪. સદર પહોંચ ડુપ્લિકેટ (બે નકલો) માં હતી. તારીખ ૪/૪/૨૦૧૧ નું એક ચલણ નં. ૨૫૧૪૧૨૭૭ મળી આવ્યું હતું જેમાં લખ્યું હતું કે, "મોકલનાર – અમિતકુમાર, રેલવે સ્ટેશન પાસે, બુરહાનપુર – મેળવનાર – કૃષ્ણપ્રસાદ માર્કેટિંગ યાર્ડ, જીઆઇડીસી, વઢવાણ સિટી, વજન ૬૦ કિગ્રા. બોક્સ-૪. દરોડા પાડનાર ટુકડીએ વધુ તપાસ માટે ઉપરોક્ત પહોંચ અને ચૂંટણી કાર્ડ જપ્ત કર્યા હતા. ઉપરોક્ત આરોપીના પેન્ટના ખિસ્સાની તપાસ કરતા, ૧૦૦ ના મૂલ્યની ભારતીય ચલણની ૨૫૦ નોટો મળી આવી હતી, જે કુલ રૂ. ૨૫,૦૦૦/- હતી. તે પણ તપાસ એજન્સી દ્વારા જપ્ત કરવામાં આવી

હતી. ત્યારબાદ, આરોપી રત્નાકર દિવાકર બંસીધરની તલાશી લેતા, તેના સ્વેટરના ખિસ્સામાંથી ચૂંટણી કાર્ડ અને તારીખ ૯/૪/૨૦૧૧ ની દિલ્હી થી અમદાવાદની રેલવે ટિકિટ અને તારીખ ૧૦/૪/૨૦૧૧ ની અમદાવાદથી લીંબડીની બે બસ ટિકિટ મળી આવી હતી. તેના પેન્ટના ખિસ્સામાંથી ૧૦૦ રૂપિયાના મૂલ્યની ૫૦ ચલણી નોટો મળી આવી હતી. વધુ તપાસ માટે તે પણ જપ્ત કરવામાં આવી હતી. ઉપરોક્ત સાક્ષીની જુબાની પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના કબજામાંથી મળેલા પદાર્થની ચકાસણી માટે હિતેશભાઈ જયસુખભાઈ શેઠને વજન કાંટા સાથે પદાર્થનું વજન કરવા માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા અને તેમની પણ તલાશી લેવામાં આવી હતી અને તેમની પાસેથી કોઈ પ્રતિબંધિત પદાર્થ મળ્યો ન હતો. આ સાક્ષીની જુબાની પરથી એ સ્થાપિત થયું છે કે એફએસએલ અધિકારી, સુરેન્દ્રનગર શ્રી એમ.એમ. જાની તેમના સાધનોની કિટ સાથે ગુનાના સ્થળે આવ્યા હતા અને તેમની પણ તલાશી લેવામાં આવી હતી, પરંતુ તેમની પાસેથી કોઈ પ્રતિબંધિત પદાર્થ મળ્યો ન હતો.

ત્યારબાદ, આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના કબજામાંથી મળેલું અફીણ એ.એસ.પી. ના પત્ર સાથે પૃથ્થકરણ માટે એફએસએલના અધિકારીને આપવામાં આવ્યું હતું અને તેની તપાસ કરવા પર, એફએસએલના અધિકારીએ લેખિતમાં પ્રાથમિક અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે સદર પદાર્થ અફીણ છે. ત્યારબાદ, અફીણના કાર્ટનનું વજન કરવામાં આવ્યું હતું અને તે ૧૪ કિગ્રા અને ૨૧૦ ગ્રામ

હતું. અફીણનું ચોખ્ખું વજન ૧૩ કિગ્રા અને ૨૦૦ ગ્રામ હતું. ૧ કિગ્રા અફીણની કિંમતની ગણતરી કરતાં, તે રૂ. ૧,૩૨,૦૦૦ ની કિંમતનું હતું. સદર અફીણમાંથી, બે નમૂનાઓ, વધુ ખાસ કરીને કંટ્રોલ નમૂનો અને રિઝર્વ નમૂનો, પ્રત્યેક ૧૦૦ ગ્રામ પ્લાસ્ટિકના જારમાં લેવામાં આવ્યા હતા. તેવી જ રીતે, અફીણના અન્ય કાર્ટનનું વજન કરવામાં આવ્યું હતું અને તે ૧૪ કિગ્રા અને ૬૫ ગ્રામ હતું અને અફીણનું ચોખ્ખું વજન ૧૩ કિગ્રા અને ૧૦૦ ગ્રામ હતું, ૧ કિગ્રાની કિંમત રૂ. ૧૦,૦૦૦ ગણતા, અફીણની કિંમત રૂ. ૧,૩૧,૦૦૦/- હતી. પ્રત્યેક ૧૦૦ ગ્રામના બે નમૂના, એક કંટ્રોલ નમૂનો અને રિઝર્વ નમૂનો લેવામાં આવ્યા હતા. રૂ. ૨,૬૩,૦૦૦/- ની કિંમતનું કુલ ૨૬ કિગ્રા અને ૩૦૦ ગ્રામ અફીણ પંચનામું તૈયાર કરીને વસૂલ કરવામાં આવ્યું અને જપ્ત કરવામાં આવ્યું. તેથી, એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળના ગુના માટે એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી અને આરોપીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને ગુનાના સ્થળનું જરૂરી પંચનામું તૈયાર કરવામાં આવ્યું હતું.

સદર સાક્ષીની જુબાની પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે પંચોની હાજરીમાં આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને પૂછતાં કે તેઓ અફીણ ક્યાંથી લાવ્યા છે અને કોને સોંપવાનું છે, ત્યારે આરોપીઓએ ખુલાસો કર્યો કે અફીણ અવિનાશ રમેશભાઈ, પકડીગયના રહેવાસી, જી.આરા, બિહાર દ્બારા સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર મારફતે મોકલવામાં આવ્યું છે અને સદર અફીણ આરોપી નં. ૩ ભૂપેન્દ્રસિંહ મંગલસિંહ ઝાલા, ઉર્ફે ભૂપી, છળિયાપરા, મહાકાળી રોડ, વજુભાઈ વકીલની શેરી,

લીંબડીના રહેવાસીને સોંપવાનું છે.

૬.૦૨. રાજકુમાર બસેસર આંક–૧૯ અને સંતોષકુમાર શરદચંદ્ર પ્રધાન – આંક–૨૨ ની જુબાની પરથી સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની પહોંચ સ્થાપિત અને સાબિત થઈ છે. આમ, આરોપી નં. ૧ અને ૨ દ્વારા સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર મારફતે અફીણનું પરિવહન સ્થાપિત અને સાબિત થયું છે. સંતોષકુમાર શરદચંદ્ર પ્રધાન – આંક–૨૨ એ સ્વીકાર્યું કે ૫/૧૧/૨૦૧૦ ના રોજ કુરિયરને પાર્સલ આપવામાં આવ્યું હતું અને તેનું વજન ૩૦ કિગ્રા હતું. તે વઢવાણ મોકલવાનું હતું અને પાર્સલ ચાર્જ તરીકે રૂ. ૯૨૩ વસૂલ કરવામાં આવ્યા હતા અને અન્ય એક પાર્સલ ૧૪/૧૧/૨૦૧૦ ના રોજ કુરિયરને આપવામાં આવ્યું હતું જે ૪૦ કિગ્રાનું હતું અને રૂ. ૧૦૦૦ નો ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવ્યો હતો. તેણે સ્વીકાર્યું કે સદર પાર્સલ વઢવાણ સિટી મોકલવામાં આવ્યું હતું અને ત્યારબાદ અવિનાશકુમાર ૫/૨/૨૦૧૦ ના રોજ પાર્સલ લઈને આવ્યા હતા જેનું વજન ૪૦ કિગ્રા હતું અને તેની પાસેથી રૂ. ૧૦૩૧ નો ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેની સાથે કૃષ્ણપ્રસાદ પણ આવ્યો હતો અને સદર પાર્સલ વઢવાણ મોકલવાનું હતું. ત્યારબાદ, અવિનાશકુમારે ૨૯/૩/૨૦૧૧ ના રોજ ૪૦ કિગ્રા.નું પાર્સલ લાવ્યો હતો અને તેની પાસેથી રૂ. ૧૦૨૧ નો ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત સાક્ષીના પુરાવા મુજબ, ત્યારબાદ અવિનાશકુમાર ૪/૪/૨૦૧૧ ના રોજ ૬૦ કિગ્રા.ના પાર્સલ સાથે પણ આવ્યો હતો અને પાર્સલ વઢવાણ પહોંચાડવાનું હતું અને જેના માટે, રૂ. ૧૮૦૧ નો ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવ્યો

હતો. ઉપરોક્ત સાક્ષીની જુબાની મુજબ, ત્યારબાદ ૫/૪/૨૦૧૧ ના રોજ અવિનાશકુમાર ૫૦ કિગ્રા.નું પાર્સલ લાવ્યો હતો જેના માટે રૂ. ૧૮૦૧ નો ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ ૨૬/૫/૨૦૧૧ ના રોજ, અવિનાશકુમાર ૫૦ કિગ્રા.નું પાર્સલ લાવ્યો હતો જેના માટે રૂ. ૧૬૨૩ નો ચાર્જ વસૂલ કરવામાં આવ્યો હતો. સદર સાક્ષીએ સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયર મારફતે પાર્સલના પરિવહન માટે જારી કરાયેલ નવ પહોંચો – આંક–૨૦ પણ ઓળખી કાઢી હતી અને તેણે આંક–૨૦ પહોંચો પર પોતાની સહીઓ પણ ઓળખી કાઢી હતી. સદર સાક્ષી – કુરિયરના કર્મચારીઓને ખબર ન હતી કે પાર્સલમાં પ્રતિબંધિત પદાર્થ છે. તે સાક્ષી કૃષ્ણ પ્રસાદને પણ ઓળખે છે જે અવિનાશકુમાર સાથે કુરિયરની ઓફિસમાં આવ્યો હતો. તેણે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને ઓળખી કાઢ્યા હતા અને મુદ્દામાલના પાર્સલ અને પાર્સલ પરના પોતાના હસ્તાક્ષર પણ ઓળખી કાઢ્યા હતા. તેણે પોતાની જુબાનીમાં સ્વીકાર્યું કે આ એ જ પાર્સલ છે, જે અવિનાશકુમાર અને કૃષ્ણપ્રસાદે પરિવહન માટે આપ્યા હતા અને તેણે સદર પાર્સલ પર પોતાની સહીઓ ઓળખી કાઢી હતી.

૬.૦૩. સાક્ષી પ્રદીપસિંહ સુખદેવસિંહ રાણા આંક–૨૫ ની જુબાની પરથી એ સ્થાપિત થયું છે કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ગેસ્ટ હાઉસમાં રોકાયા હતા.

૬.૦૪. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી અબ્દુલભાઈ લાલમહમ્મદભાઈ મકરાણી, આંક–૩૭, જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે પ્રોસિક્યુશનના

કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૦૫. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી અરવિંદભાઈ ગણપતભાઈ અબાસણા આંક–૩૯ એ પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૦૬. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી કરમશીભાઈ પોપટભાઈ શાપરા, આંક–૪૧, જેઓ સંબંધિત સમયે એસઓજી બ્રાન્ચમાં ફરજ બજાવતા હતા, તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૦૭. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી પ્રવીણભાઈ ગોવિંદભાઈ આલ, આંક–૪૨, જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. સદર સાક્ષીએ ઓપન કોર્ટમાં આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને પણ ઓળખી કાઢ્યા છે અને મુદ્દામાલને પણ ઓળખી કાઢ્યો છે.

૬.૦૮. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી રમેશપુરી શંકરપુરી ગોસ્વામી, આંક–૪૨, બોલેરો જીપ નં. જીજે–૧૩–જી–૧૨૨૪ ના ડ્રાઈવર છે, જેમણે દરોડા પાડનાર ટુકડીના કેટલાક સભ્યોને પોતાની જીપમાં તે સ્થળે લઈ ગયા જ્યાંથી આરોપીની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને મુદ્દામાલ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેમની હાજરીમાં આરોપીઓની તલાશી લેવામાં આવી હતી અને ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને મુદ્દામાલ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. સદર સાક્ષીએ પણ

પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૦૯. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી દિલાવરહુસૈન ઈસાભાઈ મકરાણી, આંક–૪૬, જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૧૦. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી પ્રદ્યુમનસિંહ શિવાજી ઠાકોર, આંક–૪૯, જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૧૧. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી જગદીશભાઈ ઠાકરશીભાઈ પટેલ, આંક–૫૦, પંચ સાક્ષી, પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી.

૬.૧૨. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી નારણભાઈ નાથાભાઈ કારેથા, આંક–૫૨, જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૧૩. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી ઈશાકહુસૈન નજૂમિયા મલેક, આંક–૫૩ અને વલ્લભભાઈ નાથાભાઈ પડાયા, આંક–૫૫, જેઓ સંબંધિત સમયે લીંબડી પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરજ બજાવતા હતા તેઓએ પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને

સમર્થન આપ્યું છે. તેઓએ ઓપન કોર્ટમાં આરોપીઓ અને મુદ્દામાલને ઓળખી કાઢ્યા છે.

૬.૧૪. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી હરખાભાઈ સુરાભાઈ રાઠોડ, આંક–૫૬ સી.પી.આઈ. લીંબડીની ઓફિસમાં ડ્રાઈવર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને જીજે–૧૩–જી–૧૧૩૬ નંબરની સરકારી જીપ્સી ચલાવતા હતા. દરોડા પાડનાર ટુકડીના કેટલાક સભ્યોએ તેમની કારમાં મુસાફરી કરી અને તે સ્થળે પહોંચ્યા જ્યાંથી આરોપીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને મુદ્દામાલ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. તેમની હાજરીમાં આરોપીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી અને મુદ્દામાલ જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો. સદર સાક્ષીએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૧૫. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી હયાતખાન ઉમરખાન પઠાણ, આંક–૫૭ એ પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. તેમની હાજરીમાં આરોપી નં. ૧ અને ૨ પાસેથી અફીણના બે પાર્સલ જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા. તેઓ શ્રી વાઘેલાનું સરકારી વાહન ચલાવી રહ્યા હતા.

૬.૧૬. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી ભગવતસિંહ મહેન્દ્રસિંહ, આંક–૫૯ એ પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. સદર સાક્ષીએ મુદ્દામાલને એફએસએલ ગાંધીનગર મોકલ્યો હતો. તેમણે પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૧૭. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી દેવજીભાઈ મોતીભાઈ જાદવ, આંક–૬૦ એ પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. તેઓ સંબંધિત સમયે લીંબડી પોલીસ સ્ટેશનમાં પોલીસ કોન્સ્ટેબલ તરીકે ફરજ બજાવતા હતા. તેમણે સ્ટેશન ડાયરીમાં ૧૦.૦૫ કલાકે એન્ટ્રી નં. ૭/૧૧ નોંધી હતી.

૬.૧૮. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી મહેન્દ્રસિંહ ચંદુભા પરમાર, આંક–૬૨, જેઓ સંબંધિત સમયે ક્રાઈમ રાઈટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. તેમણે યોગ્ય ચકાસણી કર્યા બાદ મુદ્દામાલનો કબજો લીધો હતો.

૬.૧૯. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી પુંજાભાઈ ભવનભાઈ જાદા, આંક–૬૩, જેઓ સંબંધિત સમયે એસ.સી.એસ.ટી. સેલમાં ડ્રાઈવર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, તેમણે તેમની જુબાનીમાં જણાવ્યું છે કે આરોપીઓ પાસેથી ૨૬ કિગ્રા. અને ૩૦૦ ગ્રામ અફીણના બે કાર્ટુન સાથે અન્ય રોકડ, ચૂંટણી કાર્ડ વગેરે મળી આવ્યા હતા. તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૨૦. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી ચંદુભાઈ પ્રભુભાઈ બાવળિયા, આંક–૬૫, જેઓ સંબંધિત સમયે લીંબડી પોલીસ સ્ટેશનમાં લોક રક્ષક તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, તેમણે જુબાની આપી છે કે તેમની હાજરીમાં મુદ્દામાલ પદાર્થ જપ્ત કરવામાં

આવ્યો છે. તેમણે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને ઓળખી કાઢ્યા છે અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની માહિતીના આધારે સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરમાંથી જપ્ત કરાયેલ મુદ્દામાલ પદાર્થને પણ ઓળખી કાઢ્યો છે. તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૨૧. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી અજયકુમાર જીવરામભાઈ પાંડવ, આંક–૬૮, જેઓ સંબંધિત સમયે એટલે કે ૧૯/૩/૨૦૧૧ ના રોજ ચુડા પોલીસ સ્ટેશનમાં પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. તેમણે બહેરામપુરા, ઓરિસ્સા ખાતે આવેલી તેની ઓફિસમાંથી કુરિયરની પહોંચ એકત્રિત કરી છે.

૬.૨૨. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી વિશાલકુમાર બળદેવભાઈ વાઘેલા, આંક–૯૩, જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે જુબાની આપી છે કે સંબંધિત સમયે ૧૪/૪/૨૦૧૧ ના રોજ તેઓ એસપી ઓફિસ, સુરેન્દ્રનગરમાં ફરજ બજાવતા હતા અને લીંબડી પોલીસ સ્ટેશનના ઈન્ચાર્જ હતા અને તેમને ગુપ્ત માહિતી મળી હતી કે બે વ્યક્તિઓ નેશનલ હાઈવે નં. ૮એ પર સંજીવની હોટલ પાસે અફીણના બે કાર્ટૂન સાથે બેઠા છે અને તેમના બાતમીદારે સદર બે વ્યક્તિઓ વિશે વર્ણન પણ આપ્યું હતું અને તેથી તેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના અન્ય સભ્યો અને પંચો સાથે ગુપ્ત માહિતી મુજબ સ્થળ પર પહોંચ્યા હતા. તેમણે જુબાની આપી છે કે તેમની હાજરીમાં, જરૂરી ઔપચારિકતાઓ કર્યા પછી,

એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૫૦ તેમજ કલમ ૪૨ વગેરે હેઠળ પંચનામું તૈયાર કર્યા પછી, રોકડ, કુરિયર રેલવે ટિકિટની પહોંચ, ચૂંટણી કાર્ડ વગેરે સાથે આરોપી નં. ૧ અને ૨ પાસેથી પ્રતિબંધિત પદાર્થ અફીણના બે પાર્સલ જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા. તેમના પુરાવા મુજબ, અફીણનું પહેલું બોક્સ ૧૪ કિગ્રા. અને ૨૧૦ ગ્રામનું હતું અને ૧ કિગ્રા અને ૧૦ ગ્રામના બોક્સને દૂર કર્યા પછી, અફીણનું ચોખ્ખું વજન ૧૩ કિગ્રા અને ૨૦૦ ગ્રામ હતું. તેમની હાજરીમાં, પ્રત્યેક ૧૦૦ ગ્રામના બે નમૂના લેવામાં આવ્યા હતા અને તેને પૃથ્થકરણ માટે એફએસએલ મોકલવામાં આવ્યા હતા. તેમણે વધુમાં જુબાની આપી છે કે અફીણનું બીજું બોક્સ ૧૪ કિગ્રા. અને ૬૫ ગ્રામનું હતું અને ૯૬૫ ગ્રામના બોક્સને દૂર કર્યા પછી, અફીણનું ચોખ્ખું વજન ૩ કિગ્રા અને ૧૦૦ ગ્રામ હતું. તેમની હાજરીમાં, પ્રત્યેક ૧૦૦ ગ્રામના બે નમૂના લેવામાં આવ્યા હતા અને તેને પૃથ્થકરણ માટે એફએસએલ મોકલવામાં આવ્યા હતા. સદર સાક્ષી મુજબ, બે અફીણમાંથી મળેલું કુલ વજન ૨૬ કિગ્રા. અને ૩૦૦ ગ્રામ હતું. જરૂરી ઔપચારિકતાઓ પૂર્ણ કર્યા પછી તેમની હાજરીમાં અને પંચોની હાજરીમાં તેને જપ્ત કરવામાં આવ્યું હતું. તેમની હાજરીમાં, આરોપી નં. ૧ અને ૨ પાસેથી રેલવે ટિકિટ, સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની પહોંચ, રોકડ અને ચૂંટણી કાર્ડ મળી આવ્યા હતા. કાયદા મુજબ તેમની હાજરીમાં પંચનામું આંક નં. ૪૨ અને ૫૦ તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા. સદર સાક્ષીએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૨૩. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી પ્રકાશકુમાર મોહનલાલ ભાલિયા કે જેમની તપાસ આંક–૯૪ પર કરવામાં આવી છે અને જેઓ દરોડા પાડનાર ટુકડીના એક સભ્ય પણ હતા, તેમણે પણ ઉપરોક્ત લાઇનમાં જુબાની આપી છે. તેમણે જુબાની આપી છે કે તેમની હાજરીમાં અફીણના બે પેકેટ, જેનું વજન ૨૬ કિગ્રા. અને ૩૦૦ ગ્રામ હતું, ગુપ્ત માહિતી મુજબ આરોપી નં. ૧ અને ૨ પાસેથી જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની માહિતી મુજબ, ત્યારબાદ પ્રોસિક્યુશનના કેસ મુજબ સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની ઓફિસમાંથી વધુ અફીણ જપ્ત કરવામાં આવ્યું હતું. તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૬.૨૪. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષી શંભુભાઈ વશરામભાઈ રંજોલિયા, જેમની તપાસ આંક–૯૫ પર કરવામાં આવી છે તેમણે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે. તેઓ પણ દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્ય હતા. તેમની હાજરીમાં, બોક્સ સાથે ૮૩ કિગ્રા. અને ૮૦૦ ગ્રામ અફીણ અને બોક્સ દૂર કર્યા પછી, ચોખ્ખું ૭૮ કિગ્રા. અને ૫૦૦ ગ્રામ અફીણ તપાસ એજન્સી દ્વારા જપ્ત કરવામાં આવ્યું છે. સદર સાક્ષીએ પણ તમામ પ્રક્રિયાઓ વિગતવાર જણાવી છે.

૭.૦૦. આમ, રેકોર્ડ પરના ઉપરોક્ત પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેતા, તે સ્પષ્ટ છે કે ફરિયાદી – શ્રી એમ.કે. પટેલ દ્વારા આંક–૧૨ પર એફઆઈઆર નોંધવામાં આવી હતી. એફઆઈઆર મુજબ, ૧૪/૪/૨૦૧૧ ના રોજ વિશાલકુમાર બળદેવભાઈ વાઘેલાને ગુપ્ત માહિતી મળી હતી અને તે મુજબ, તેઓ માહિતી

મુજબ સ્થળ પર પહોંચ્યા હતા અને અફીણના બે પેકેટ સાથે અહીંના આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની ધરપકડ કરી હતી. આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના કબજામાંથી અફીણના બે બોક્સ જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રથમ બોક્સનું વજન ૧૪ કિગ્રા. અને ૨૧૦ ગ્રામ હતું અને ૧ કિગ્રા અને ૧૦ ગ્રામ વજનના બોક્સને દૂર કર્યા પછી, તપાસ એજન્સી દ્વારા ૧૩ કિગ્રા. અને ૨૦૦ ગ્રામ અફીણ જપ્ત કરવામાં આવ્યું હતું અને પ્રત્યેક ૧૦૦ ગ્રામના બે નમૂના પણ લેવામાં આવ્યા હતા અને તેને પૃથ્થકરણ માટે એફએસએલ મોકલવામાં આવ્યા હતા. બીજા બોક્સમાંથી મળેલા અફીણનું વજન, ૯૬૫ ગ્રામના બોક્સને દૂર કર્યા પછી, ૧૩ કિગ્રા. અને ૧૦૦ ગ્રામ હતું અને તે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના કબજામાંથી મળી આવ્યું હતું અને પ્રત્યેક ૧૦૦ ગ્રામના બે નમૂના લેવામાં આવ્યા હતા અને તેને એફએસએલ મોકલવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ, આરોપી નં. ૧ અને ૨ દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીના આધારે, તપાસ એજન્સીએ સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરની ઓફિસમાંથી કુલ ૭૮ કિગ્રા. અને ૫૦૦ ગ્રામ અફીણ જપ્ત કર્યું છે. સદર પ્રતિબંધિત પદાર્થના નમૂનાઓ પણ એફએસએલને મોકલવામાં આવ્યા હતા. નિષ્ણાત, એફએસએલના અભિપ્રાય મુજબ જપ્ત કરાયેલ પ્રતિબંધિત પદાર્થ અફીણ છે.

૭.૦૧. દરોડા પાડનાર ટુકડીના સભ્યો અને મોટાભાગના પ્રોસિક્યુશન સાક્ષીઓએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સંપૂર્ણ સમર્થન આપ્યું છે. સૈફ એક્સપ્રેસ કુરિયરના સ્ટાફે પણ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું છે.

૭.૦૨. કેટલાક પંચોએ પ્રોસિક્યુશનના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી, જોકે, તે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને બચાવી શકશે નહીં. પ્રોસિક્યુશને સફળતાપૂર્વક સાબિત કર્યું છે કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ જપ્ત કરાયેલા અફીણના કબજામાં હતા અને તેઓ પ્રતિબંધિત પદાર્થ અફીણના પરિવહન અને વેચાણની ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિમાં સંકળાયેલા છે. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષીઓની જુબાનીઓમાં કેટલાક ફેરફારો, અવગણનાઓ અને વિરોધાભાસો છે, જોકે, તે પ્રોસિક્યુશનના કેસ માટે જીવલેણ નથી. સ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ મુજબ, પ્રતિકૂળ સાક્ષીના પુરાવાને પણ ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે જ્યાં સુધી તે પ્રોસિક્યુશનના કેસને મદદ કરે છે. આરોપી નં. ૧ અને ૨ સામે વિશાળ પુરાવા છે. પ્રોસિક્યુશને આરોપી નં. ૧ અને ૨ સામે સચોટ અને ખાતરીજનક મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાઓ દ્વારા કેસ સાબિત કર્યો છે. આરોપી નં. ૧ અને ૨ સામે વિશાળ પુરાવા છે અને તે સ્થાપિત અને સાબિત થાય છે. રેકોર્ડ પરના એકંદર પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતા અને તેનું પુનઃમૂલ્યાંકન કરતા, અમારો અભિપ્રાય છે કે પ્રોસિક્યુશને આરોપી નં. ૧ અને ૨ સામે સફળતાપૂર્વક કેસ સાબિત કર્યો છે અને આરોપી નં. ૧ અને ૨ ને દોષિત ઠેરવવામાં અને સજા કરવામાં નીચલી અદાલત દ્વારા કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી.

૭.૦૩. પ્રોસિક્યુશન સાક્ષીઓના પુરાવાઓ પરથી, તે સ્પષ્ટ છે કે તપાસ એજન્સી દ્વારા ફરજિયાત પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવામાં આવી છે અને કલમ ૪૨ અને ૫૦

હેઠળ જરૂરી પંચનામા કાયદા મુજબ તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા અને એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૪૨ અને ૫૦ નું નોંધપાત્ર પાલન થયું છે. જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૧ અને ૨ નો સંબંધ છે ત્યાં સુધી પ્રોસિક્યુશને સફળતાપૂર્વક કેસ સાબિત કર્યો છે. કલમ ૪૨ અને ૫૦ ની ફરજિયાત જોગવાઈઓનું યોગ્ય પાલન કરવામાં આવ્યું નથી તેવી આરોપી નં. ૧ અને ૨ માટે વિંદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામા આવેલી દલીલોમાં કોઈ તથ્ય નથી. આ પાસા પરનો કાયદો કોઈ નવો પ્રશ્ન નથી.

૭.૦૪. શેખર સુમન વર્મા વિરુદ્ધ એન.સી.બી. ના અધિક્ષક અને અન્ય, એઆઈઆર ૨૦૧૬ એસ.સી. ૩૧૯૩ માં નોંધાયેલા કેસમાં, નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું છે :–

> *"એમ. પ્રભુલાલ વિરુદ્ધ આસિસ્ટન્ટ ડિરેક્ટર, ડિરેક્ટોરેટ ઓફ રેવેન્યુ ઇન્ટેલિજન્સ: (૨૦૦૩) ૮ એસસીસી ૪૪૯ : (એઆઈઆર ૨૦૦૩ એસસી ૪૩૧૧) માં આ કોર્ટ દ્વારા એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે જ્યાં એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૪૧ હેઠળ રાજપત્રિત અધિકારી દ્વારા જાતે જ તલાશી લેવામાં આવે છે, ત્યાં કલમ ૪૨ ની જરૂરિયાતનું પાલન કરવું જરૂરી નથી. આ કારણસર પણ, આ કેસની હકીકતોમાં, એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૪૨ ની શરતની જરૂરિયાતનું પાલન કરવું જરૂરી ન હતું."*

"અમે હાઈકોર્ટના ઉપરોક્ત તારણ સાથે સંપૂર્ણપણે સંમત છીએ કારણ કે, અમારા મતે, તે ન્યાયી, કાયદેસર અને યોગ્ય છે જે આ અપીલમાં દખલગીરીની માંગ કરતું નથી."

૭.૦૫. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં વધુમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે "હાઈકોર્ટે હરિયાણા રાજ્ય વિરુદ્ધ જરનૈલ સિંહ અને અન્ય, (૨૦૦૪) એસએઆર (ક્રિમિનલ) ૫૩૫ : (એઆઈઆર ૨૦૦૪ એસસી ૨૪૯૧) માં આ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાને ધ્યાનમાં રાખીને તારણ નોંધ્યું છે. બીજું, કારણ કે પીડબલ્યુ-૭ પોતે રાજપત્રિત અધિકારી હતા, તેથી પ્રભા શંકર દુબે વિરુદ્ધ મ.પ્ર. રાજ્ય (૨૦૦૩) ૮ સુપ્રીમ ૫૬૫ : (૨૦૦૪) ૨ એસસીસી ૫૬ : (એઆઈઆર ૨૦૦૪ એસસી ૪૮૬) માં આ કોર્ટ દ્વારા ઠરાવ્યા મુજબ તેમના માટે કલમ ૪૨ નું પાલન સુનિશ્ચિત કરવું જરૂરી ન હતું અને છેલ્લે, જ્યાં સુધી કલમ ૫૦ ની જરૂરિયાતના પાલનનો સંબંધ છે, તે જણાયું હતું અને ખરેખર યોગ્ય રીતે કે અપીલકર્તાને તલાશી લેવાની ઓફર લેખિતમાં આપવામાં આવી હતી અને તેની સંમતિ આપવા પર, તે મુજબ તેની તલાશી લેવામાં આવી હતી."

૭.૦૬. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં વધુમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે, "તેથી, કલમ ૫૦ નું પાલન સુનિશ્ચિત કરવા માટે દરોડા પાડનાર ટુકડી દ્વારા અનુસરવામાં આવતી પ્રક્રિયાને માન્ય રાખવામાં હાઈકોર્ટ સાચી હતી અને આ મુદ્દા પર

અપીલકર્તાની વિરુદ્ધ યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું હતું. અમને હાઈકોર્ટ દ્વારા લેવાયેલા દૃષ્ટિકોણ કરતા અલગ મત લેવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી અને તે મુજબ અપીલકર્તાની વિરુદ્ધ આ મુદ્દા પરના તારણને માન્ય રાખીએ છીએ."

૭.૦૭. રેકોર્ડ પરના એકંદર પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો અભિપ્રાય છે કે આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના વિંદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામા આવેલી દલીલોમાં કોઈ તથ્ય નથી કે કલમ ૪૨ અને ૫૦ નું યોગ્ય પાલન કરવામાં આવ્યું નથી અને તેથી આરોપી નિર્દોષ છૂટવા માટે હકદાર છે.

૭.૦૮. જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૩ ભરતસિંહ ઉર્ફે ભૂપતસિંહ ઉર્ફે ભૂપી મંગલસિંહ ઝાલાનો સંબંધ છે, રેકોર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવા પર કાળજીપૂર્વક વિચાર કર્યા પછી, તેની સામે કોઈ સ્વતંત્ર પુરાવો નથી. તેની સામે એકમાત્ર પુરાવો સહ–આરોપી નં. ૧ અને ૨ નું નિવેદન છે. આરોપી નં. ૧ અને ૨ મુજબ, પ્રતિબંધિત પદાર્થ આરોપી નં. ૩ ભરતસિંહ ઉર્ફે ભૂપતસિંહને સોંપવાનો હતો. જોકે, આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના નિવેદન સિવાય આરોપી નં. ૩ સામે કોઈ સ્વતંત્ર, સચોટ અને ખાતરીજનક પુરાવો નથી. આરોપી નં. ૩ ભરતસિંહ સામે કોઈ સ્વતંત્ર સમર્થન આપતા પુરાવાની ગેરહાજરીમાં. સહ–આરોપીનું નિવેદન દોષિત ઠરાવવાનો આધાર બની શકે નહીં. આ તબક્કે એ નોંધવું જરૂરી છે કે સદર આરોપી નં. ૩ ની ધરપકડ ટ્રાન્સફર વોરંટ દ્વારા કરવામાં આવી હતી જ્યારે તે અન્ય ગુનાના સંદર્ભમાં અંડર–ટ્રાયલ કેદી તરીકે જેલમાં હતો. પોલીસ સમક્ષ આરોપી નં. ૩ ની

કબૂલાતનું કોઈ મહત્વ નથી કારણ કે તે જ્યારે પોલીસ કસ્ટડીમાં હતો ત્યારે કરવામાં આવી હતી. આરોપી નં. ૩ ના રહેણાંક પરિસરની તપાસ એજન્સી દ્વારા તલાશી લેવામાં આવી હતી, જોકે, તેના ઘરમાંથી ગુનાહિત સાબિત થાય તેવું કંઈ પણ મળ્યું ન હતું. આરોપી નં. ૧ અને ૨ ના નિવેદનના આધારે કે પ્રતિબંધિત પદાર્થ આરોપી નં. ૩ ને પહોંચાડવાનો હતો, અન્ય કોઈ સમર્થન આપતા પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, આરોપી નં. ૩ ને કથિત ગુના માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય નહીં.

૭.૦૯. કુમાર ખન્ના વિરુદ્ધ ઇન્ટેલિજન્સ ઓફિસર ડિરેક્ટોરેટ ઓફ રેવેન્યુ ઈન્ટેલિજન્સ, એઆઈઆર ૨૦૧૮ એસસી ૩૫૭૪ માં નોંધાયેલા કેસમાં, એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે :-

"જો આપણે એ આધાર પર આગળ વધીએ કે એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૬૭ હેઠળનું આવું નિવેદન કબૂલાત સમાન હોઈ શકે છે, તો અમારા મતે, આવા કબૂલાતના નિવેદન પર સહ-આરોપી સામે આધાર રાખી શકાય તે પહેલાં કેટલીક વધારાની વિશેષતાઓ સ્થાપિત થવી જોઈએ. એ નોંધનીય છે કે ટેરરિસ્ટ એન્ડ ડિસરપ્ટિવ એક્ટિવિટીઝ એક્ટ, ૧૯૮૭૬ ની કલમ ૧૫ થી વિપરીત જે ખાસ કરીને અમુક સંજોગોમાં સહ-આરોપીની કબૂલાતને અન્ય આરોપી સામે સ્વીકાર્ય બનાવે છે; એનડીપીએસ એક્ટમાં એવી કોઈ સમાન જોગવાઈ નથી જે આવી

કબૂલાતને સહ–આરોપી સામે સ્વીકાર્ય બનાવે. તેથી અન્ય આરોપીઓ સામે સહ–આરોપીની કબૂલાતના સામાન્ય અમલ અંગે આ કોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત કાયદાના પ્રકાશમાં આ બાબતને જોવી પડશે.

૭.૧૦. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, વધુમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે:

"કશ્મીરા સિંહ વિરુદ્ધ મધ્યપ્રદેશ રાજ્ય, ૧૯૫૨ ૦ એસસીઆર ૫૨૬ માં, આ કોર્ટે ભુબોની સાહુ વિરુદ્ધ ધ કિંગ, ૧૯૪૯ ૭૬ ઈન્ડિયન અપીલ ૧૪૭ માં પૃષ્ઠ ૧૫૫ પર પ્રિવી કાઉન્સિલના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો અને નીચે મુજબ નિર્ધારિત કર્યું હતું:

"ગુરુબચનની કબૂલાતે અપીલકર્તાને ફસાવવામાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી છે, અને તરત જ પ્રશ્ન ઊભો થાય છે કે, આરોપી વ્યક્તિની કબૂલાતનો સહ–આરોપી સામે કેટલી હદે અને કઈ રીતે ઉપયોગ કરી શકાય? તે સ્પષ્ટ છે કે તે શબ્દના સામાન્ય અર્થમાં પુરાવો નથી કારણ કે, પ્રિવી કાઉન્સિલ ભુબોની સાહુ વિરુદ્ધ ધ કિંગ માં કહે છે કે "તે ખરેખર એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૩ માં સમાવિષ્ટ 'પુરાવા' ની વ્યાખ્યામાં આવતું નથી. તે સોગંદ પર અથવા આરોપીની હાજરીમાં આપવું જરૂરી નથી, અને ઊલટતપાસ દ્વારા તેની ચકાસણી કરી શકાતી નથી."

૭.૧૧. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં, વધુમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે :–

“માનનીય ન્યાયમૂર્તિશ્રી એ પણ દર્શાવે છે કે તે "સ્પષ્ટપણે ખૂબ જ નબળા પ્રકારનો પુરાવો છે……… તે એપ્રુવર (તાજના સાક્ષી) ના પુરાવા કરતાં ખૂબ નબળા પ્રકારનો પુરાવો છે, જે તેમાંથી કોઈ પણ નબળાઈને આધીન નથી."

"તેઓએ ઉમેર્યું કે આવી કબૂલાતને દોષિત ઠરાવવાનો પાયો બનાવી શકાતો નથી અને તેનો ઉપયોગ ફક્ત "અન્ય પુરાવાના સમર્થન" માં જ થઈ શકે છે. આ ટિપ્પણીઓને ધ્યાનમાં રાખીને તે જ મેદાનને આવરી લેવું નિરર્થક હશે, પરંતુ અમને લાગે છે કે હજુ પણ ગેરસમજ અસ્તિત્વમાં હોવાથી આને વધુ સ્પષ્ટ કરવું જરૂરી છે. પ્રશ્ન એ છે કે, અન્ય પુરાવાના સમર્થનમાં તેનો ઉપયોગ કઈ રીતે થઈ શકે? શું તેનો ઉપયોગ ખૂટતી કડીઓ ભરવા માટે થઈ શકે છે? શું તેનો ઉપયોગ સાથીદારને સમર્થન આપવા માટે થઈ શકે છે અથવા, વર્તમાન કેસની જેમ, એવા સાક્ષીને જે સાથીદાર ન હોવા છતાં, વિશ્વસનીયતાની દૃષ્ટિએ સમાન શ્રેણીમાં મૂકવામાં આવે છે કારણ કે ન્યાયાધીશ તેના પર વિશ્વાસ કરવાનો ઈનકાર કરે છે સિવાય કે તેને સમર્થન આપવામાં આવે?"

અમારા મતે, આ બાબતને એમ્પરર વિરુદ્ધ લલિત મોહન ચકરબટ્ટી, ૧૯૧૧

આઈએલઆર ૩૮ કલકત્તા ૫૫૯ માં પૃષ્ઠ ૫૮૮ પર સર લૉરેન્સ જેનકિન્સ દ્વારા સંક્ષિપ્તમાં મૂકવામાં આવી હતી, જ્યાં તેમણે કહ્યું હતું કે આવી કબૂલાતનો ઉપયોગ ફક્ત "સહ–આરોપી સામેના અન્ય પુરાવાને ખાતરી આપવા" માટે થઈ શકે છે અથવા, બીજી રીતે કહીએ તો, ઈન રી પેરિયાસ્વામી મૂપન, ૧૯૩૧ આઈએલઆર ૫૪ મદ્રાસ ૭૫ માં પૃષ્ઠ ૭૭ પર રેલી જે. એ કર્યું હતું. "જોગવાઈ આનાથી આગળ વધતી નથી જ્યાં સહ–આરોપી સામે પૂરતા પુરાવા છે, જો માનવામાં આવે તો, તેની સજાને સમર્થન આપવા માટે, તો કલમ ૩૦ માં વર્ણવેલ પ્રકારની કબૂલાતને તે પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવા માટે વધારાના કારણ તરીકે ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે."

"આ અવલોકનોને નક્કર શબ્દોમાં અનુવાદિત કરતા તેઓ આના પર આવે છે. આ પ્રકારના કેસનો સંપર્ક કરવાનો યોગ્ય રસ્તો એ છે કે, સૌપ્રથમ, કબૂલાતને ધ્યાનમાં લીધા વિના આરોપી સામેના પુરાવા એકત્રિત કરવા અને એ જોવું કે, જો તેના પર વિશ્વાસ કરવામાં આવે, તો શું તેના પર સુરક્ષિત રીતે દોષિત ઠરાવી શકાય છે. જો તે કબૂલાતથી સ્વતંત્ર રીતે વિશ્વાસ કરવા સક્ષમ છે, તો અલબત્ત કબૂલાતને સહાય માટે બોલાવવી જરૂરી નથી. પરંતુ એવા કિસ્સાઓ ઊભા થઈ શકે છે જ્યાં ન્યાયાધીશ અન્ય પુરાવાઓ પર કાર્યવાહી કરવા તૈયાર ન હોય, ભલે, જો તેના પર વિશ્વાસ કરવામાં આવે, તો તે દોષિત ઠરાવવા માટે પૂરતા હોય. આવી ઘટનામાં ન્યાયાધીશ કબૂલાતની મદદ લઈ શકે છે અને અન્ય પુરાવાઓને ખાતરી આપવા માટે તેનો ઉપયોગ

કરી શકે છે અને આ રીતે કબૂલાતની મદદ વિના તે જે સ્વીકારવા તૈયાર ન હોય તે માનવામાં પોતાને મજબૂત કરી શકે છે."

"કશ્મીરા સિંહ (ઉપર મુજબ) માં નિર્ધારિત કાયદાને આ કોર્ટની બંધારણીય બેન્ચ દ્વારા હરી ચરણ કુર્મી અને જોગીયા હજામ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય, ૧૯૬૪ ૬ એસસીઆર ૬૨૩ માં પૃષ્ઠ ૬૩૧-૬૩૩ પર મંજૂરી આપવામાં આવી હતી જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:

"જેમ કે અમે પહેલેથી જ દર્શાવ્યું છે, આ પ્રશ્ન પર ન્યાયિક નિર્ણયો દ્વારા ઘણા પ્રસંગોએ વિચારણા કરવામાં આવી છે અને સતત એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે કબૂલાતને એવા પુરાવા તરીકે ગણી શકાય નહીં જે સહ-આરોપી વ્યક્તિ સામે નોંધપાત્ર પુરાવા હોય. ફોજદારી કેસ સાથે કામ કરતી વખતે જ્યાં પ્રોસિક્યુશન એક આરોપી વ્યક્તિની અન્ય આરોપી વ્યક્તિ સામેની કબૂલાત પર આધાર રાખે છે, ત્યારે અપનાવવાનો યોગ્ય અભિગમ એ છે કે આવા આરોપી વ્યક્તિ સામેના અન્ય પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લેવા, અને જો સદર પુરાવા સંતોષકારક જણાય અને કોર્ટ એવું માનવા માટે વલણ ધરાવતી હોય કે સદર પુરાવા સદર આરોપી વ્યક્તિ સામે ઘડવામાં આવેલ આરોપને ટકાવી શકે છે, તો કોર્ટ અન્ય પુરાવાઓ પરથી જે નિષ્કર્ષ કાઢવા માટે વલણ ધરાવે છે તે સાચો છે તેની ખાતરી કરવાના હેતુથી કબૂલાત તરફ વળે છે. એમ્પરર વિરુદ્ધ લલિત મોહન ચકરબર્ટીમાં સર લોરેન્સ

જેનકિંન્સ દ્વારા અવલોકન કરવામા આવ્યું હતું તેમ કબૂલાતનો ઉપયોગ ફક્ત "સહ–આરોપી સામેના અન્ય પુરાવાને ખાતરી આપવા" માટે થઈ શકે છે. ઈન રી પેરિયાસ્વામી મૂપન રેલી. જે., એ અવલોકન કર્યું કે કલમ ૩૦ ની જોગવાઈ આનાથી આગળ વધતી નથી: "જ્યાં સહ–આરોપી સામે પૂરતા પુરાવા છે, જો માનવામાં આવે તો, તેની સજાને સમર્થન આપવા માટે, તો કલમ ૩૦ માં વર્ણવેલ પ્રકારની કબૂલાતને તે પુરાવા પર વિશ્વાસ કરવા માટે વધારાના કારણ તરીકે ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે". ભુબોની સાહુ વિરુદ્ધ કિંગ માં પ્રિવી કાઉન્સિલે આ જ મત વ્યક્ત કર્યો છે. બોર્ડ વતી બોલતા સર જોન બ્યુમોન્ટે અવલોકન કર્યું કે "સહ–આરોપીની કબૂલાત સ્પષ્ટપણે ખૂબ જ નબળા પ્રકારનો પુરાવો છે. તે ખરેખર એવિડન્સ એક્ટની કલમ ૩ માં સમાવિષ્ટ "પુરાવા" ની વ્યાખ્યામાં આવતું નથી. તે સોગંદ પર અથવા આરોપીની હાજરીમાં આપવું જરૂરી નથી, અને ઊલટતપાસ દ્વારા તેની ચકાસણી કરી શકાતી નથી. તે એપ્રુવર (તાજના સાક્ષી) ના પુરાવા કરતા ઘણો નબળો પ્રકારનો પુરાવો છે, જે તેમાંથી કોઈ પણ નબળાઈને આધીન નથી. જોકે, કલમ ૩૦ જોગવાઈ કરે છે કે કોર્ટ કબૂલાતને ધ્યાનમાં લઈ શકે છે અને તે દ્વારા, તેમાં કોઈ શંકા નથી, તેને પુરાવો બનાવે છે જેના પર કોર્ટ કાર્ય કરી શકે છે; પરંતુ કલમ એવું કહેતી નથી કે કબૂલાત સાબિતી સમાન છે. સ્પષ્ટપણે અન્ય પુરાવા હોવા જ જોઈએ. કબૂલાત એ કેસ સાબિત કરતી તમામ હકીકતોની વિચારણામાં માત્ર એક ઘટક છે; તેને અન્ય પુરાવાઓ

સાથે મૂકી અને તોલી શકાય છે". એ નોંધવામાં આવશે કે કલમ ૩૦ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓના પરિણામે, કબૂલાતને કોઈ શંકા વિના સામાન્ય રીતે પુરાવા સમાન ગણવામાં આવે છે, કારણ કે કોર્ટ દ્વારા જે કંઈપણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે તે પુરાવો છે; કોર્ટ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવતા સંજોગો તેમજ સંભાવનાઓ તે સામાન્ય અર્થમાં પુરાવા સમાન છે. આમ, કલમ ૩૦ ની જોગવાઈઓને કારણે જોકે કબૂલાતને તે સામાન્ય અર્થમાં પુરાવા તરીકે ગણી શકાય, પરંતુ હકીકત એ રહે છે કે તે કાયદાની કલમ ૩ દ્વારા વ્યાખ્યાયિત મુજબ પુરાવો નથી. તેથી, પરિણામ એ છે કે આરોપી વ્યક્તિ સામેના કેસ સાથે કામ કરતી વખતે, કોર્ટ સહ–આરોપી વ્યક્તિની કબૂલાતથી શરૂઆત કરી શકતી નથી; તેણે પ્રોસિક્યુશન દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા અન્ય પુરાવાઓથી શરૂઆત કરવી જોઈએ અને સદર પુરાવાની ગુણવત્તા અને અસરો અંગે પોતાનો અભિપ્રાય બાંધ્યા પછી, ન્યાયિક મન સદર અન્ય પુરાવા પરથી દોષિત હોવાના જે નિષ્કર્ષ પર પહોંચવાનું છે તેની ખાતરી મેળવવા માટે કબૂલાત તરફ વળવાની છૂટ છે. ટૂંકમાં કહીએ તો, કલમ ૩૦ માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓની અસર આ છે. કશ્મીરા સિંહ વિરુદ્ધ મધ્યપ્રદેશ રાજ્યમાં આ કોર્ટ દ્વારા આ જ મત વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો છે જ્યાં ભુબોની સાહુ કેસમાં પ્રિવી કાઉન્સિલના નિર્ણયને મંજૂરી સાથે ટાંકવામાં આવ્યો છે."

"આ રીતે નિર્ધારિત કાયદો આ કોર્ટ દ્વારા હંમેશા અનુસરવામાં આવ્યો છે

સિવાય કે એવા કિસ્સાઓ જ્યાં કાયદામાં કોઈ ચોક્કસ જોગવાઈ હોય જે સહ–આરોપીની આવી કબૂલાતને અન્ય આરોપી સામે સ્વીકાર્ય બનાવે. ૧૨ ઉદાહરણ તરીકે: રાજ્ય વિરુદ્ધ નલિની, (૧૯૯૯) ૫ એસસીસી ૨૫૩, પેરા ૪૨૪ અને ૭૦૪"

૭.૧૨. જ્યારે આરોપી નં. ૩ સામે કોઈ સચોટ, ખાતરીજનક અને સ્વીકાર્ય પુરાવો ન હોય, ત્યારે તેને કથિત ગુના માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય નહીં અને તે શંકાના લાભ માટે હકદાર છે. સંજોગો જોતાં, અમારો અભિપ્રાય છે કે નીચલી અદાલતે મૂળ આરોપી નં. ૩ ને દોષિત ઠેરવવામાં અને સજા કરવામાં ભૂલ કરી છે. આમ, આરોપી નં. ૧ અને ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલો ફગાવી દેવી જરૂરી છે અને આરોપી નં. ૩ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ મંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૮.૦૦. પરિણામે, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૭/૨૦૧૫ આથી મંજૂર કરવામાં આવે છે. એડિશનલ સેશન્સ જજ, લીંબડી દ્વારા સ્પેશિયલ એનડીપીએસ કેસ નં. ૨/૨૦૧૨ (જૂનો નં. ૧/૨૦૧૧) માં પસાર કરાયેલા આરોપી નં. ૩ ના આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાના અને સજાના તારીખ ૧૭/૧૨/૨૦૧૪ ના ચુકાદા અને આદેશને આથી આરોપી નં. ૩ પૂરતો રદબાતલ અને રદ કરવામાં આવે છે. આરોપી નં. ૩ ને એનડીપીએસ એક્ટની કલમ ૮સી, ૨૦બી અને ૨૯ હેઠળના ગુના માટે શંકાનો લાભ આપીને નિર્દોષ છોડવામાં આવે છે. અપીલકર્તા – મૂળ

આરોપી નં. ૩ – ભરતસિંહ ઉર્ફે ભૂપતસિંહ ઉર્ફે ભૂપી મંગલસિંહ ઝાલાને, જો અન્ય કોઈ કેસમાં જરૂરી ન હોય તો, આથી તાત્કાલિક મુક્ત કરવાનો આદેશ આપવામાં આવે છે. આરોપી નં. ૩ એ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૪૩૭(એ) હેઠળ નિર્ધારિત કર્યા મુજબ નીચલી અદાલત સમક્ષ નવેસરથી રૂ. ૧૦,૦૦૦/– નો જામીન બોન્ડ રજૂ કરવાનો રહેશે.

મૂળ આરોપી નં. ૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૮૫/૨૦૧૬ અને મૂળ આરોપી નં. ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ૨૦૧૬ ની ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૮૭ આથી ફગાવી દેવામાં આવે છે. નીચલી અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલ આક્ષેપિત દોષિત ઠરાવવાનો અને સજાનો ચુકાદો અને આદેશ, જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૧ અને ૨ નો સંબંધ છે, આથી માન્ય રાખવામાં આવે છે.

(બેલા એમ. ત્રિવેદી, ન્યાયમૂર્તિ)

(એ. સી. રાવ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

==

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ.

અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્ધેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==